

Uchwała Nr XXXVII/767/2026
Rady Miasta Rzeszowa
z dnia 27 stycznia 2026 r.

w sprawie przyjęcia apelu dotyczącego podniesienia rekompensat dla ławników i przyznania
dodatków do emerytury osobom, które pełniły funkcję ławnika

Na podstawie § 31 ust. 2 Statutu Miasta Rzeszowa uchwalonego Uchwałą Rady Miasta Rzeszowa
Nr LXVI/1557/2018 z dnia 16 października 2018 r.

Rada Miasta Rzeszowa
uchwała, co następuje:

§ 1

Mając na uwadze znaczącą rolę ławników w funkcjonowaniu wymiaru sprawiedliwości oraz ich wkład w proces orzekania, Rada Miasta Rzeszowa apeluje do Ministra Sprawiedliwości o podjęcie działań legislacyjnych przez Ministerstwo Sprawiedliwości, mających na celu zwiększenie wysokości rekompensaty pieniężnej dla osób pełniących funkcję ławników w sądach powszechnych oraz o ustalenie dodatku do emerytury osobom, które przez wiele lat pełniły funkcję ławnika w sądach powszechnych.

§ 2

Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miasta Rzeszowa do przekazania niniejszej Uchwały Ministrowi Sprawiedliwości oraz posłom i senatorom z województwa podkarpackiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miasta Rzeszowa

Waldemar Szumny

Uzasadnienie

do uchwały Nr XXXVII/767/2026 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 27 stycznia 2026 r. w sprawie przyjęcia apelu dotyczącego podniesienia rekompensat dla ławników i przyznania dodatków do emerytury osobom, które pełniły funkcję ławnika

Ławnicy, jako niezawodowi członkowie sądów orzekających, pełnią jednocześnie rolę przedstawicieli społeczeństwa w wymiarze sprawiedliwości, wspierając niezależność sądownictwa i urzeczywistniając zasadę demokratycznego państwa prawnego. Jako przedstawiciele lokalnej społeczności, biorą oni udział w rozstrzyganiu spraw sądowych, co ma ogromne znaczenie w zapewnianiu społecznej legitymacji decyzji sądowych. Ich rola jest istotna, ponieważ pomagają w zapewnieniu, że orzeczenia sądowe odzwierciedlają wartości i oczekiwania społeczne. W opinii Rady Miasta Rzeszowa obecne przepisy wynagradzają ich w sposób nieadekwatny do nakładu obowiązków i ponoszonej odpowiedzialności. Stanowi to poważny problem systemowy.

Należy podkreślić, że z danych Ministerstwa Sprawiedliwości wynika, że liczba ławników w Polsce z roku na rok maleje. Wzrastający brak zainteresowania pełnieniem funkcji ławnika jest alarmujący, zwłaszcza w kontekście rosnącej liczby spraw sądowych, które wymagają szerokiego zaangażowania obywateli w funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości. Coraz mniejsza liczba ławników negatywnie wpływa na jakość i tempo rozpoznawania spraw sądowych. Wzrost świadomości społecznej na temat roli ławników oraz zapewnienie godnych warunków ich pracy i wynagrodzenia jest kluczowe dla utrzymania tej instytucji oraz pozyskania nowych kandydatów.

Zważywszy na szczególną rolę, jaką ławnicy pełnią w polskim systemie sądownictwa, podniesienie rekompensaty finansowej i przyznanie dodatku do emerytury ławnikom stanowić powinno formę uznania wkładu tych osób w polski wymiar sprawiedliwości i docenienie ich funkcji społecznej, która wiąże się ze znacznym wpływem na życie jednostek i społeczeństwa. Należy w tym miejscu nadmienić, iż inne grupy społeczne, takie jak sołtysi czy strażacy Ochotniczej Straży Pożarnej, korzystają z podobnych rozwiązań.

Przyznanie dodatku do emerytury ławnikom jest naturalnym krokiem w stronę uznania ich roli w systemie sprawiedliwości z równoczesnym wyrównaniem dysproporcji pomiędzy nimi a innymi osobami pełniącymi funkcje społeczne, które mają duży wpływ na wspólnotę i państwo. Ich odpowiedzialność, zaangażowanie i wkład w wymiar sprawiedliwości powinny zostać docenione poprzez adekwatne wsparcie.